

वरकः [वृ-वृत् Uṇ. 5. 44] 1 A wish, request, boon. -2 A cloak. -3 A kind of wild bean. -4 One who asks a female in marriage, a suitor, wooer. -**कम्** 1 The cover of a boat. -2 A towel, wipe.

वरणम् [वृ-ल्युट् ल्यु वा Uṇ. 2. 71] 1 Choosing, selecting. -2 Begging, soliciting, requesting. -3 Surrounding, encircling. -4 Covering, screening, protecting. -5 The choice of a bride. -6 Worshipping (of priests &c.). -7 Keeping off, prohibiting, warding. -**णः** 1 A rampart, surrounding wall; वरणः कनकस्य मणिनी दिवमङ्कदमराद्रि-रागताम् उवास N. 2. 86. -2 A bridge. -3 The tree called Varuṇa; Rām. 2. 94. 9; see वरण (Mar. वायवर्णा). -4 A tree in general; इह सिन्धवश्च वरणावरणाः करिणां मुदे सनलदानलदाः Ki. 5. 25. -5 A camel. -6 A kind of ornament on a bow. -7 N. of Indra. -8 A particular magical formula recited over weapons. -**Comp.** -**माला**, -**स्रज्** See वरस्रज्.

वरटः [वृ-अटन् Uṇ. 4. 86] 1 Gander. -2 A kind of grain. -3 A kind of wasp. -**टा**, -**टी** 1 A goose; नवप्र-सूतिर्वरटा तपस्विनी N. 1. 135; कण्ठ्यमाना वरटा स्वचञ्चुपुटकोटिभिः। हंस कामयमानं तु वारयेत् पक्षधूननैः ॥ Kāśikhaṇḍa. 3. 68. -2 A wasp or a variety of it; भो वयस्य, एते खलु दास्याः पुत्रा अर्थ-कल्यवर्ता वरटाभीता इव गोपालदारका अरण्ये यत्र यत्र न खाद्यन्ते तत्र तत्र गच्छन्ति Mk. 1. -**टम्** A jasmine flower (कुन्दपुष्प).

वरणक a. Obstructing; गुरु वरणकमेव तमः Sāmkhya K. 13.

वराणसी More usually written वाराणसी q. v.

वरण्डः [वृ-अण्डच् Uṇ. 1. 120] 1 A multitude, group. -2 A pimple or eruption on the face. -3 A veranda. -4 A heap of grass. -5 The string of a fish-hook. -6 Pocket. -7 The middle part of the sacrificial altar (वेदी); see वरण्डक. (The word वरण्डलम्बुक in यदिदानीमहं वरण्डलम्बुक इव दूरमुत्क्षिप्य पातितः Mk. 1 is of doubtful meaning; it seems to mean ' an over-hanging or projecting wall ', which, if raised high, is sure to topple down; so in the case of the Sūtradhāra whose expectations were raised very high only to be cruelly disappointed. वरण्ड may mean a contrivance for drawing water from a well (named आकती in Marathi) and लम्बुक is its handle.)

वरण्डक a. 1 Large, great, spacious. -2 Frightened. -3 Miserable, wretched. -**कः** 1 A mound of earth. -2 The seat on an elephant, a howdah. -3 A wall. -4 An eruption on the face. -5 = वरण्डः (7); गतासुरन्तरा दन्ती वरण्डक इवाभवत् Si. 19. 65 (Com. ' वरण्डकोऽन्तरावेदौ संदोह-मुखरोगयोः ' इति विश्वः).

वरण्डा 1 A dagger, knife. -2 A kind of bird (सारिका). -3 The wick of a lamp.

वरण्डालुः The castor-oil tree.

वरण्डी f. A sheaf of grass; Chārudatta 1.

वरत्रा, -**त्रम्** [वृ-अत्रन् Uṇ. 3. 104] 1 A strap, thong, or girth (of leather); वंशः प्रांशुरसौ घुणत्रणमयो जीर्णा वरत्रा इमाः Udb.; Bhāg. 8. 24. 45; निततपृथुवरत्रातुल्यरूपैर्मयूखैः Si. 11. 44. -2 The girth of an elephant or horse.

वरम् ind. Rather or better than, preferably to, it is better that &c. It is sometimes used with the ablative; समुन्नयन् भूमिमार्यसंगमाद्वरं विरोधोऽपि समं महात्मभिः Ki. 1. 8. But it is generally used absolutely, वरम् being used with the clause containing the thing preferred, and न च, न तु, or न पुनः with the clause containing the thing to which the first is preferred, (both being put in the nominative case); वरं मौनं कार्यं न च वचनमुक्तं यदनुत्तं... वरं भिक्षाशित्वं न च परधनास्वादनसुखम् H. 1. 116; वरं प्राणत्यागो न पुनरधमानामुपगमः *ibid.*; वरं गर्भेलावो वरमृतुषु नैवाभिगमनम्, वरं जातप्रेतो वरमपि च कन्यैव जनिता। वरं वन्ध्या भार्या वरमपि च गर्भेषु वसतिर्न चाविद्वान् रूपद्विगुणयुक्तोऽपि तनयः ॥ Pt.; sometimes न is used without च, तु or पुनः; याचूया मोघा वरमधिगुणे नाधमे लब्धकामा Me. 6.

वरयितृ m. A suitor, wooer, lover.

वरलः A kind of wasp. -**ला** 1 A goose. -2 A kind of wasp.

वरस् m. Width, breadth (Ved.).

वरस्या Ved. Desire, wish.

वरा 1 The three kinds of myrobalan. -2 A kind of perfume. -3 Turmeric. -4 N. of Pārvatī.

वराक a. (-**की** f.) 1 Poor, pitiable, miserable, wretched, unhappy, unfortunate (often used to show pity); तन्मया न युक्तं कृतं यत् स वराकोऽपमानितः Pt. 1; तत् किमुजिहान-जीवितां वराकीं नानुकम्पसे Mā. 10. -2 Low, vile. -3 Impure. -**कः** 1 N. of Śiva. -2 War, battle.

वराटः [वरमल्पं अटति अट्-अण् Tv.] 1 A cowrie. -2 A rope, cord. -3 The seed vessel; वराटकिञ्जल्कनिमोष्ठदन्तः Rām. ch. 1. 7. -**Comp.** -**राट्** the king of Vidarbha or Berar; वराटराट् चाश्रितान्तचारुणोः N. 16. 111, 117.

वराटकः 1 A cowrie; a kind of measure 1/80 of a Paṇa; प्राप्तः काणवराटकोऽपि न मया तृष्णेऽधुना मुञ्च माम् Bh. 3. 4. -2 The seed-vessel of the lotus-flower; औजिज्ञ प्रियाङ्गुर्घृणयैव रूक्षा न वारिदुर्गात्तु वराटकस्य N. 7. 18; 11. 110. -3 A string, rope (n. also in this sense). -**Comp.** -**रजस्** m. the tree called नागकेशर.

वराटिका 1 A cowrie; लोभाद्वराटिकानां विक्रेतुं तक्रमानिश-मटन्त्या (लब्धो... नीलमणिः) Bv. 2. 42. -2 A trifling; प्रयागे मूर्च्छते येन तस्य गङ्गा वराटिका Udb.

वराटी-डी (In music) A kind of Rāga.

वराणः 1 An epithet of Indra. -2 The वरण tree.

वराणसी See वाराणसी.